

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01- 02-03-13-277/22
R: 03-02; 014-02/22

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Odjela za javne poslove
za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021. godine

Brčko, lipanj 2022. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. UVOD	7
2. OPĆI DIO	7
3. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	8
4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINACIJSKOG POSLOVANJA ZA 2020. GODINU	8
5. NALAZI I PREPORUKE.....	10
5.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA	10
5.2. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ODJELA SUKLADNO ZAKONSKIM I DRUGIM PROPISIMA.....	11
5.3. PROGRAM RADA I REALIZACIJA PROGRAMOM PREDVIĐENIH ZADATAKA	11
5.4. PRIHODI I PRIMITCI.....	12
5.5. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG PRORAČUNA	12
5.5.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	12
5.5.2. Izdatci za tekuće održavanje	12
5.5.3. Izdatci za ugovorene usluge.....	12
5.5.4. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna.....	13
5.6. EVIDENCIJA STALNIH SREDSTAVA.....	14
5.7. POPIS SREDSTAVA I IZVORA SREDSTAVA NA DAN 31.12.2021. GODINE	15
6. KOMENTAR.....	16
7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI.....	17

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

VODITELJU ODJELA ZA JAVNE POSLOVE

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za javne poslove Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjel) za razdoblje **1. 1. – 31. 12. 2021.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Voditelj Odjela je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Odjela, kao i primjerenost ponašanja revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18 - pročišćen tekst) i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810).

Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- Odjel nije u suradnji s ostalim odjelima predložio Vladi Brčko distrikta BiH izmjenu propisa u svezi s učinkovitijom realizacijom kapitalnih projekata, kao i mjera za poboljšanje procesa predlaganja i kandidiranja istih, kako to zadužuje Zaključak Skupštine Brčko distrikta BiH od 14. 2. 2018. godine. (točka 5.5.4. Izvješća)
- Odjel nije osigurao potrebne uvjete za učinkovitiju realizaciju kapitalnih projekata, što je rezultiralo niskim postotkom izvršenja (26,0%) trogodišnjeg kapitalnog proračuna i nepotrebnim zadržavanjem proračunskih sredstava (točka 5.5.4. Izvješća).
- Na ekonomskom kodu sredstva u pripremi na dan 31. 12. 2021. godine iskazan je iznos od 166.851.128,93 KM od čega se na ceste u izgradnji odnosi 105.607.175,97 KM i odnosi se na **prethodne godine**. Odjel je, sukladno odredbama članka 19 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, obavještavao Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnih sredstva za uporabu samo za projekte okončane u 2021. godini ali ne i za projekte okončane prethodnih godina, kako bi se isti sa stalnih sredstva u pripremi preknjižili na stalna sredstva u uporabi, te otpočeo obračun amortizacije. (točka 5.6. Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju u financijskom poslovanju Odjela tijekom **2021.** godine, izuzev učinaka navoda u prethodnim točkama, nije bilo značajnih neusuglašenosti s važećom zakonskom regulativom i odobrenim pozicijama proračuna.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavna revizorica

mr. sc. Selma Šadić, dipl. oec.

Po ovlasti broj: 01-13-262/22 od
3. 6. 2022. godine

REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela u 2021. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti. Radi otklanjanja istih, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjel intenzivira aktivnosti na otklanjanju i prevladavanju nedostataka i nepravilnosti utvrđenih u prethodnim revizorskim izvješćima.

Potrebno je stalno testirati i unapređivati postojeći sustav internih kontrola koji će otkrivati nedostatke, smanjivati ili eliminirati njihov utjecaj na poslovanje Odjela radi učinkovitijeg ostvarivanja programskih ciljeva Odjela, te osiguranja namjenskog i ekonomičnog korištenja javnih sredstava.

Potrebno je donijeti podzakonski akt kojim bi se definirala procedura rashodovanja vozila koja su izvan uporabe sukladno odredbama Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH u dijelu upravljanja voznim parkom Vlade Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nakon rashodovanja stalnih sredstava ista isknjižiti iz bilance, te na temelju procjene stanja objaviti javni poziv – licitaciju radi prodaje istih ili izvršiti njihovo zbrinjavanje sukladno propisima.

Potrebno je godišnje programske aktivnosti planirati na temelju realne procjene stvarnih potreba zasnovanih na postojanju pravnih, finansijskih i drugih pretpostavki za njihovo zadovoljenje.

Potrebno je pravodobnim poduzimanjem potrebnih aktivnosti osigurati dosljednu realizaciju svih programskih zadataka predviđenih Programom rada Odjela u godini na koju se odnosi.

Potrebno je u suradnji sa ostalim institucijama Brčko distrikta BiH, definirati i uspostaviti procedure koordinacije između odjela i institucija prilikom planiranja, provedbe postupaka javne nabave i realizacije povezanih kapitalnih projekata radi postizanja njihove učinkovitije realizacije.

Potrebno je obračun penala vršiti dosljednom primjenom ugovorenih smjernica za građenje uz usvajanje procedura dodatnih kontrola nad uzorcima koji značajnije odstupaju od ugovorenih veličina.

Potrebno je da Odjel izvrši analizu stanja pojedinačno iskazanih (ranije nabavljenih) sredstava u pripremi, utvrdi njihovu raspoloživost za uporabu i obavijesti Direkciju za financije Brčko distrikta BiH, kako bi se isto preknjižilo kao sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je praćenjem rada povjerenstva za popis Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa u dijelu provedbe popisa i sastavljanja izvješća u propisanim rokovima.

Potrebno je prilikom okončanja postupka stjecanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina i istom

dodijeliti naziv sukladno njegovoj funkcionalnoj suštini, te eventualno povezivanje različitih projekata s postojećim sredstvom na kome su ulaganja vršena.

Ukoliko se radi o naknadnim ulaganjima na postojećim stalnim sredstvima potrebno je, sukladno MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je naknadnim ulaganjima zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva s ciljem fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA JAVNE POSLOVE ZA 2021. GODINU

1. UVOD

Obavili smo reviziju finacijskog poslovanja Odjela na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na osnovi godišnjeg plana revizija.

2. OPĆI DIO

Odjel je osnovan sukladno Statutu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 02/10) i Zakonu o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 25/20 – pročišćeni tekst). Zakonom o izmjenama Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 9/13), redefinirana je nadležnost Odjela i to:

- predlaganje politike iz nadležnosti Odjela,
- upravljanje u okviru djelatnosti izgradnje i rekonstrukcije cesta na području Brčko distrikta BiH,
- planiranje, pripremu i vođenje kapitalnih investicija u oblasti izgradnje i rekonstrukcije cesta,
- upravljanje voznim parkom Vlade Brčko distrikta BiH,
- promet i komunikacije,
- organiziranje i funkcioniranje javnog prometa u Brčko distriktu BiH,
- izgradnju javnih objekata na području Brčko distrikta BiH,
- planiranje, izgradnju, održavanje i vođenje investicija iz oblasti javnih zelenih površina određenih zakonom i
- druge poslove iz nadležnosti Odjela određene zakonom i drugim propisima.

Organizacijskim planom je utvrđena unutarnja organizacija Odjela kojom se osigurava:

- zakonito, efikasno, pravodobno i ekonomično izvršavanje svih poslova iz nadležnosti Odjela;
- ostvarivanje pune zaposlenosti zaposlenika i maksimalno korištenje njihovih stručnih znanja i potpune odgovornosti zaposlenika;
- efikasno rukovođenje, sistemsko unapređivanje rada, suradnja s drugim tijelima i informiranje javnosti.

Za izvršenje poslova iz djelokruga Odjela formirani su sljedeći pododjeli:

- Pododjel za ceste i parkove
- Pododjel za javne objekte
- Pododjel za zajedničke poslove i stručni nadzor i
- Pododjel za javni promet i održavanje vozila.

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, koji je kao član Vlade, zadužen za koordinaciju rada Odjela na provedbi politike Brčko distrikta BiH iz djelokruga Odjela, a sukladno zakonima i uputama gradonačelnika, kome je izravno odgovoran. Pododjelima rukovode voditelji pododjela, koji neposredno organiziraju vršenje poslova iz djelokruga pododjela, a koji daju konkretne upute zaposlenicima i osiguravaju pravovremeno i zakonito obavljanje poslova.

Organizacijskim planom je predviđeno **47** zaposlenika, Odjel je na dan 31. 12. 2021. godine imao **45** zaposlenika sukladno odobrenim proračunskim sredstvima.

3. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje u 2021. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2021. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINACIJSKOG POSLOVANJA ZA 2020. GODINU

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju), izvršio je reviziju financijskog poslovanja Odjela za 2020. godinu i dostavio konačno Izvješće broj: 01-02-03-13-174/21, 28. 5. 2021. godine.

Na temelju preporuka iz Izvješća o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2020. godinu, Odjel je usvojio Program mjera za otklanjanje nedostataka utvrđenih revizijom financijskog poslovanja Odjela za javne poslove za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine i dostavio Uredu za reviziju 2. 7. 2021. godine.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2020. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju, utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke**

- Donesen Pravilnik o unutarnjoj plovidbi Brčko distrikta BiH
- Dokumentiranje troškova reprezentacije
- Donesena je Odluka o proceduri angažiranja eksternog nadzornog tijela za realizaciju kapitalnih projekata
- analiza opravdanosti odobrenih novih radova, te propisivanje postupka i način odobravanja novih radova.

- **Neprovođljive preporuke**

- predlaganje Vladi Brčko distrikta BiH dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih financijskih planova na temelju kojih se vrši izgradnja i održavanje cesta sukladno

Odjel za javne poslove

odredbama Zakona o cestama Brčko distrikta BiH prešlo u nadležnost J. P. Ceste Brčko d. o. o.

• **Preporuke čija je realizacija u tijeku**

- intenziviranje aktivnosti na otklanjanju i prevladavanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u ranijim revizorskim izvješćima
- nadogradnja postojećeg sustava internih kontrola radi učinkovitijeg ostvarivanja programskih ciljeva jačanje kontrole namjenskog korištenja javnih sredstava
- pravodobno poduzimanje potrebnih aktivnosti na otpočinjanju odobrenih građevinskih radova sukladno odredbama Zakona o prostornom planiranju u dijelu razdoblja važenja odobrenja za građenje
- intenziviranje aktivnosti na realizaciji programskih ciljeva koji su predviđeni Programom rada za tekuću godinu
- izmjena propisa vezanih za proces predlaganja i usvajanja kapitalnih projekata radi učinkovitije realizacije uključivanjem Zavoda za izgradnju
- Odjel je uspostavio pravovremeno obavještanje Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu po projektima za tekući godinu dok aktiviranje dovršenih projekata u ranijim godinama nije realizirano
- pravodobno planiranje i pokretanje postupaka javnih nabava radova radi realizacije programskih zadataka Odjela.

• **Nerealizirane preporuke**

- donošenje podzakonskog akta o proceduri rashodovanja vozila koja su izvan uporabe
- angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova nije vršeno sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu načina izbora i trajanja angažiranja
- dosljedna primjena Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanje popisa u dijelu okončanja popisa i sastavljanja izvješća u propisanim rokovima
- utvrđivanje vrijednosti dijela sredstva koji je naknadnim ulaganjima zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva s ciljem fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva.

Također Odjel nije realizirao preporuke po izvješćima o obavljenim revizijama za **prethodne tri godine**, a koje se odnose na:

- efikasno upravljanje proračunom kapitalnih potreba
- osiguranje minimalnih uvjeta za implementaciju većine kapitalnih projekata, prije njihovog kandidiranja
- planiranje i izvršenje popisa imovine na način, i u roku propisanim Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza
- okončanje postupka stjecanja stalnog sredstva i tom prilikom utvrđivanja njegove ukupne vrijednosti i dodjeljivanje naziva sukladno njegovoj funkcionalnoj suštini i poštivanje MRS-JS 17 u dijelu utvrđivanja vrijednosti dijela sredstva koji je naknadnim ulaganjem zamijenjen kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva, radi fer prikazivanja nove vrijednosti stalnog sredstva.

Potrebno je da Odjel intenzivira aktivnosti na otklanjanju i prevladavanju nedostataka i nepravilnosti utvrđenih u prethodnim revizorskim izvješćima.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Revizija obuhvaća ocjenu sustava internih kontrola, s naglaskom na funkcioniranje internih kontrola kroz realizaciju programa rada, planiranja i izvršenja proračuna, te usklađenost poslovanja sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Voditelj Odjela je odgovoran za uspostavu sustava internih kontrola u okviru Odjela i usklađenosti poslovanja Odjela s važećim zakonskim i drugim propisima. Za izvršenje grupa srodnih poslova iz djelokruga Odjela formirani su pododjeli čiji rad organiziraju voditelji pododjela koji su odgovorni za pravilnu primjenu zakona, stručno, efikasno i pravodobno izvršavanje poslova iz djelokruga Odjela, kao i za angažiranje i utrošak predviđenih proračunskih sredstava na razini pododjela.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola na temelju provedene revizije značajnih procesa poslovanja, te utvrdili određene nedostatke koji se ogledaju u sljedećem:

- nisu završene sve aktivnosti na realizaciji programskih zadataka iz Programa rada,
- Odjel, prilikom planiranja, provedbe postupka javne nabave i realizacije kapitalnih projekata, nije u suradnji s ostalim odjelima Vlade Brčko distrikta BiH i institucijama definirao proceduru koordinacije,
- nedosljedna primjena ugovorenih penala po osnovi kvalitete izvršenih radova,
- nije u potpunosti izvršeno preknjižavanje investicija u tijeku na sredstva u uporabi odnosno nije vršeno stavljanje u uporabu realiziranih investicija,
- popis imovine nije izvršen na način i u rokovima propisanim Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza,
- nije donesen podzakonski akt kojim bi se definirala procedura rashodovanja vozila koja su izvan uporabe sukladno odredbama Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, u dijelu upravljanja voznim parkom Vlade Brčko distrikta BiH.

Potrebno je stalno testirati i unapređivati postojeći sustav internih kontrola koji će otkrivati nedostatke, smanjivati ili eliminirati njihov utjecaj na poslovanje Odjela radi učinkovitijeg ostvarivanja programskih ciljeva Odjela, te osiguranja namjenskog i ekonomičnog korištenja javnih sredstava.

5.2. Obavljanje poslova iz nadležnosti Odjela sukladno zakonskim i drugim propisima

Odredbama članka 23 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH delegirana nadležnost Odjela je upravljanje voznim parkom Vlade Brčko distrikta BiH.

Uvidom u popisne liste odjela i institucija Brčko distrikta BiH kao i izvješća o održavanju i utrošku goriva za vozila u vlasništvu Brčko distrikta BiH utvrdili smo da je značajan broj vozila izvan uporabe dulje vremensko razdoblje, te da je broj prijeđenih kilometara kao i vijek korištenja pojedinih vozila značajan.

Revizijom smo utvrdili da Odjel nije definirao proceduru rashodovanja vozila u vlasništvu Brčko distrikta BiH koja su izvan uporabe kako je predviđeno odredbama članka 23 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je donijeti podzakonski akt kojim bi se definirala procedura rashodovanja vozila koja su izvan uporabe sukladno odredbama Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH u dijelu upravljanja voznim parkom Vlade Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nakon rashodovanja stalnih sredstava ista isknjižiti iz bilance, te na temelju procjene stanja objaviti javni poziv – licitaciju radi prodaje istih ili izvršiti njihovo zbrinjavanje sukladno propisima.

5.3. Program rada i realizacija programom predviđenih zadataka

Programom rada Odjela za 2021. godinu je predviđeno 17 ciljeva. Revizijom smo utvrdili da Odjel nije u potpunosti završio aktivnosti na realizaciji programskih zadataka iz svoje nadležnosti, koji se odnose na:

- Definiranje trase autoceste Sarajevo-Beograd-Sarajevo kroz Brčko distrikt BiH (Cilj 3),
- Odabir lokacije za gradnju novog mosta Brčko-Gunja za potrebe odvijanja cestovno-željezničkog prometa (Cilj 4),
- realizaciju aktivnosti u svezi s izgradnjom gradskog stadiona (Cilj 7),
- realizacija aktivnosti u svezi s izgradnjom multifunkcionalne športske dvorane (Cilj 8),
- realizacija aktivnosti u svezi s izgradnjom novog objekta za potrebe Javne zdravstvene ustanove "Zdravstveni centar Brčko" (Cilj 9),
- završetak zgrade Arhiva (Cilj 10),
- aktivnosti u svezi s izgradnjom glavnog autobusnog kolodvora u Brčkom (Cilj 17).

Neizvršavanje planiranih aktivnosti obrazloženo je primarnom nadležnošću drugih institucija (ciljevi 3 i 4), značajnog prekoračenja potrebnih sredstava (cilj 7 i 9), potrebom analize isplativosti nastavka radova i nužnosti izmjena u postojećoj dokumentaciji (cilj 8), negativnog nalaza povjerenstva za tehnički prijam (cilj 10) te neodobravanje predloženog projekta prilikom usvajanja proračuna (cilj 17).

Potrebno je godišnje programske aktivnosti planirati na temelju realne procjene stvarnih potreba zasnovanih na postojanju pravnih, financijskih i drugih pretpostavki za njihovo zadovoljenje.

Potrebno je pravodobnim poduzimanjem potrebnih aktivnosti osigurati dosljednu realizaciju svih programskih zadataka predviđenih Programom rada Odjela u godini na koju se odnosi.

5.4. Prihodi i primitci

Odjel je u 2021. godini planiralo prihode u iznosu od 44.990,00 KM, a ostvario u iznosu od 58.948,65 KM, što predstavlja 131,0 % izvršenje plana.

Od realiziranog iznosa, na prihode od pružanja javnih usluga odnosi se 32.157,96 KM, na prihode od naknada za preglede i baždarenje čamaca 4.305,70 KM, na prihode od plovidbenih dozvola 2.080,00 KM, licencije za prijevoz osoba i stvari 1.030,00 KM, primljene potpore od mjesnih zajednica za udjel asfaltiranja cesta 18.491,04 KM, ostale administrativne pristojbe 855,00 KM i na ostale neplanirane prihode 28,95 KM.

Povećanje je najvećim dijelom rezultat primljenih potpora od mjesnih zajednica, naknada koje plaćaju postaje tehničkih pregleda i prihoda Kapetanije.

5.5. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Tekući izdatci Odjela za 2021. godinu odobreni su proračunom u iznosu od 2.655.058,85 KM, a izvršeni u iznosu od 2.530.140,50 KM, što predstavlja 95,3 % od odobrenog proračuna (Tablica broj 1 u Prilogu Izvješća).

5.5.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdatci za plaće i naknade troškova zaposlenih odobreni su u iznosu 1.402.038,85 KM, a realizirani su u iznosu 1.370.192,53 KM, što predstavlja 97,7 % izvršenja plana.

5.5.2. Izdatci za tekuće održavanje

Izdatci za tekuće održavanje odobreni su proračunom u iznosu od 1.079.070,00 KM, a izvršeni u iznosu od 1.019.831,31 KM, što predstavlja 94,5 % izvršenje plana.

Realizirani iznos izdataka za tekuće održavanje odnosi se na:

a. usluge održavanja javnih zelenih površina,	477.701,06 KM
b. usluge održavanje javnih prometnih površina i fontana	457.353,45 KM
c. usluge održavanje parkova i drugih javnih površina	76.416,69 KM
d. usluge popravka i održavanje vozila	7.418,26 KM
e. usluge održavanja opreme	941,85 KM

5.5.3. Izdatci za ugovorene usluge

Izdatci za ugovorene usluge su odobreni u iznosu od 51.160,00 KM a ostvareni u iznosu od 36.479,15 KM, što predstavlja 71,3 % izvršenje plana.

Realizirani iznos izdataka za ugovorene usluge se odnosi na:

a. izdatke po osnovi ugovora o obavljanju posebnih poslova,	20.274,55 KM
b. izdatke za usluge reprezentacije,	4.676,60 KM
c. izdatke za oglase,	5.148,00 KM
d. izdatke za ostale usluge (parkinzi i informiranje) i	1.500,00 KM
e. usluge medija	2.723,00 KM
f. Ostale usluge	2.157,00 KM

Izdatci po osnovi ugovora o obavljanju posebnih poslova

Izdatci po osnovi ugovora o angažiranju osoba radi obavljanja posebnih poslova, realizirani su u iznosu od 20.274,55 KM.

Ugovori su zaključivani s četiri izvršitelja na poslovima koji su iz nadležnosti Odjela.

5.5.4. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Proračun kapitalnih potreba za razdoblje 2019. – 2021. godinu je planiran u iznosu od 35.351.857,65 KM, a izvršen u iznosu od 9.186.142,53 KM ili 26,0%. (Tablica broj 2. u prilogu Izvješća).

Ako se uzme u obzir da su nakon početnog odobravanja sredstava iz kapitalnog proračuna za 2019. godinu izvršena umanjenja amandmanima na proračun za 48 % stvarna efikasnost u izvršenju proračuna kapitalnih potreba je značajno manja čime nije osigurano provođenje načela dobrog upravljanja iz članka 12 Zakona o proračunu u dijelu učinkovitosti korištenja odobrenih sredstava.

Navedena nedovoljna efikasnost je posljedica postojeće prakse predlaganja i usvajanja projekata, tako dolazi do predlaganja i usvajanja velikog broj kapitalnih projekata za koje, prije predlaganja, nisu utvrđene mogućnosti da se navedeni projekti i realiziraju, tako da se značajan broj projekata obnavlja u idućim godinama jer nisu realizirani u predviđenom roku.

Izuzev toga, većina kapitalnih projekata izgradnje i rekonstrukcije prometne i komunalne infrastrukture je međusobno uvjetovana, te je prilikom izgradnje i rekonstrukcije prometne infrastrukture istovremeno potrebno rekonstruirati i komunalnu infrastrukturu. U uvjetima postojanja više nositelja povezanih kapitalnih projekata i nepostojanja potpune koordinacije u fazi predlaganja kapitalnih projekata, projektiranja, provedbe postupaka javnih nabava i realizacije zaključenih ugovora dolazi do zastoja u njihovoj realizaciji radi izbjegavanja dupliranja troškova izgradnje.

Zaključkom Skupštine Brčko distrikta BiH od 14. 2. 2018. godine, Odlukom gradonačelnika imenovano je Koordinacijsko tijelo (članovi: predstavnici Odjela za javne poslove, Odjela za komunalne poslove, Odjela za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove, Odjela za javni registar i Ureda za upravljanje javnom imovinom) za praćenje i analizu realizacije kapitalnih projekata.

Koordinacijsko tijelo je sastavilo Analizu kapitalnih projekata iz 2018. godine i izradilo Informaciju o realizaciji kapitalnih projekata, od njihovog predlaganja, praćenja izvršenja, pa do konačne realizacije, sa zaključcima o nedostacima u procedurama za predlaganja i usvajanja projekata koje nisu precizno definirane i nedefiniranim procedurama koordinacije između nadležnih odjela i institucija koji sudjeluju u projektima, u tijeku planiranja proračuna, pokretanja postupaka javne nabave radova i izvođenja radova na izgradnji i rekonstrukciji prometne i komunalne infrastrukture. Formiranjem Zavoda za planiranje, projektiranje i razvitak Brčko distrikta BiH pojavio se novi sudionik u implementaciji kapitalnih projekata što postavlja nove zahtjeve u pogledu podjele nadležnosti i redefiniranja procedura.

U revidiranom razdoblju, Koordinacijsko tijelo nije predložilo izmjenu postojećih propisa kojim bi bile definirane procedure predlaganja i usvajanja kapitalnih projekata radi učinkovitije realizacije, kao i procedure koordinacije između odjela i institucija prilikom planiranja proračuna za infrastrukturne projekte, provedbe postupka javne nabave, kao i izvođenja radova na izgradnji i rekonstrukciji prometne i komunalne infrastrukture.

Potrebno je u suradnji s ostalim institucijama Brčko distrikta BiH, definirati i uspostaviti procedure koordinacije između odjela i institucija prilikom planiranja, provedbe postupaka javne nabave i realizacije povezanih kapitalnih projekata radi postizanja njihove učinkovitije realizacije.

Uvidom u dio zapisnika o završetku ugovorenih-naručenih radova koji se nalaze u prilogu svake okončane situacije, kojom prilikom smo utvrdili da pojedini zapisnici sadrže obračun penala zbog nedovoljne debljine asfaltnog sloja. Obračun penala vrši se posebnim zapisnikom na temelju uzetih uzoraka, sa pozivom na Smjernice za građenje cesta RS-FBiH/3CS_DDC 433/04 (Knjiga II -dio 2, posebni i tehnički uvjeti, stranica 189), o čemu se sastavlja službena zabilješka na temelju koje se vrši umanjeno iznosa.

Analizom postupka utvrđivanja visine penala utvrdili smo nedosljednu primjenu navedenih smjernica u dijelu utvrđivanja postotka odstupanja, gdje se umjesto postotnog iznosa u formuli koristi nominalni iznos prosječnog odstupanja u milimetrima koji zbog ugovorene debljine 70 mm značajno umanjuju iznos primijenjenog odbitka u korist izvođača radova. Izuzev toga, za obračun odstupanja uzimaju se i pozitivna odstupanja (debljina veća od ugovorene - koji nisu predmet smjernica) koja neopravdano neutraliziraju rezultate uzoraka koji su ispod ugovorene debljine tako da je rezultat primjene kontrola minimiziran. Odjel nema usvojenu proceduru provjere uzroka značajnijih odstupanja (nedovoljna zbijenost, neodgovarajuća ravnost planuma i sl.) što otvara prostor za diskrecijsko volontarističko odlučivanje i potencijalno koruptivne radnje.

Potrebno je obračun penala vršiti dosljednom primjenom ugovorenih smjernica za građenje uz usvajanje procedura dodatnih kontrola nad uzorcima koji značajnije odstupaju od ugovorenih veličina.

5.6. Evidencija stalnih sredstava

Na poziciji investicija u tijeku na dan 31. 12. 2021. godine iskazan je iznos od 166.851.128,93 KM, od čega se na ceste u izgradnji odnosi 105.607.175,97 KM.

Odredbama članka 19 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 08/21) je propisano da su proračunski korisnici obvezni obavijestiti Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti

stalnih sredstva za uporabu, kako bi se stalna sredstva u pripremi preknjižila na stalna sredstva u uporabi, te otpočeo obračun amortizacije.

Revizijom smo utvrdili da je tijekom 2021. godine Odjel uspostavio proceduru obavještanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH o raspoloživosti stalnih sredstava za uporabu po okončanim situacijama za 2021. godinu, kako bi ista izvršila preknjižavanje investicija u tijeku (sredstava u pripremi) na sredstva u uporabi.

Odjel nije izvršio obavještanje o raspoloživosti ranije realiziranih investicija, radi njihovog stavljanja u uporabu, a samim time nije omogućen ni pravilan obračun amortizacije što nije sukladno odredbama članka 19 Pravilnika.

Navedena konstatacija utječe na fer prezentaciju Bilance stanja Brčko distrikta BiH, u dijelu precjenjivanja stalnih sredstava i izvora sredstava, za iznos amortizacije koji nije obračunan na vrijednost stalnih sredstava u pripremi iz prethodnih godina koja iznosi 166.851.128,93 KM.

Potrebno je da Odjel izvrši analizu stanja pojedinačno iskazanih (ranije nabavljenih) sredstava u pripremi, utvrdi njihovu raspoloživost za uporabu i obavijesti Direkciju za financije Brčko distrikta BiH, kako bi se isto preknjižilo kao sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u Brčko distriktu BiH.

5.7. Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2021. godine

Člankom 7 stavkom 1 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08 od 18. 7. 2008. godine) je propisano da je povjerenstvo za popis dužno izvršiti popis i da isti dostavi Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru najkasnije do 15. siječnja iduće godine.

Odlukom voditelja Odjela, broj: 13-002236/21 od 17. 11. 2021. imenovano je Povjerenstvo za popis stvari, materijalnih prava, tražbina, obveza i spravnjenja popisanog stvarnog stanja sa stanjem u Glavnoj knjizi na dan 31. 12. 2021. godine.

Revizijom smo utvrdili da je Povjerenstvo Odjela izvršilo popis na dan 31. 12. 2021. godine i sastavilo Izvješće o popisu, a usuglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja sa Direkcijom za financije izvršeno je 11. 2. 2022. godine, te je navedenog nadnevka popis i izvješće o popisu dostavio Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru.

Konstatiramo da popis stalnih sredstava i obveza nije pravodobno dostavljen Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru, što nije sukladno članku 7 stavku 1 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je praćenjem rada povjerenstva za popis Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa u dijelu provedbe popisa i sastavljanja izvješća u propisanim rokovima.

U postupku revizije također smo utvrdili, da liste stalnih sredstava ne sadrže pojedinačna stalna sredstva po ukupnoj vrijednosti – trošku stjecanja, nego se iskazuju prema situacijama - fakturama nabave (izgradnje). Dodjeljivanje naziva stalnih sredstava (dijelova stalnih sredstava) vrši se preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (sanacija, izgradnja, zamjena, rekonstrukcija).

Naknadni radovi se vode kao posebno sredstvo ili uvećavaju vrijednost odgovarajuće stalne imovine bez dokumentiranja promjene performansi ili vijeka trajanja rekonstruiranih sredstava ili isknjižavanja vrijednosti imovine koja je navedenim radovima zamijenjena.

Potrebno je prilikom okončanja postupka stjecanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina i istom dodijeliti naziv sukladno njegovoj funkcionalnoj suštini, te eventualno povezivanje različitih projekata s postojećim sredstvom na kome su ulaganja vršena.

Ukoliko se radi o naknadnim ulaganjima na postojećim stalnim sredstvima potrebno je, sukladno MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je naknadnim ulaganjima zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva s ciljem fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva.

6. KOMENTAR

Odjelu je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2021. godinu, broj: 01-02-03-13-187/22 od 22. 4. 2022. godine na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Odjel se nije očitovao na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2021. godinu. Stoga, ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće dostavljeno klijentu, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća.

Tim za reviziju:

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec

Rahima Turkcan, dipl. oec.

7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka za 2021. godinu, po pozicijama Odjela prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica broj 1

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2020. g.	Plan proračuna za 2021. g.	Virmanizacije i rebalansi	Odobreni proračun za 2021. g.	Izvršenje proračuna za 2021. godinu	Postotak izvršenja	
							7/3%	7/6%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
611000	Plaće i naknade zaposlenih	1.272.710,96	1.375.696,95	-13.392,00	1.362.304,95	1.331.012,72	104,6	97,7
611100	Bruto plaće	1.263.091,33	1.335.026,95	-13.092,00	1.321.934,95	1.304.065,89	103,2	98,6
611200	Naknade troškova zaposlenih	9.619,63	40.670,00	-300,00	40.370,00	26.946,83	280,1	66,7
612100	Doprinos na teret poslodavca	40.573,50	38.433,90	1.300,00	39.733,90	39.179,81	96,6	98,6
613000	Izdatci za materijal i usluge	1.161.593,51	1.153.020,00	100.000,00	1.253.020,00	1.159.947,97	99,9	92,6
613100	Putni troškovi	353	7.930,00	0,00	7.930,00	870,50	246,6	11,0
613200	Izdatci za energiju	35.215,78	40.800,00	-3.000,00	37.800,00	35.323,50	100,3	93,4
613300	Izdatci za komun. usluge	26.609,60	30.300,00	1.000,00	31.300,00	28.634,21	107,6	91,5
613400	Nabava materijala i sit. invent.	19.803,76	19.400,00	0,00	19.400,00	18.391,33	92,9	94,8
613500	Izdatci za usl. prijev. i goriva	11.377,75	13.380,00	2.000,00	15.380,00	11.851,59	104,2	77,1
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	2.507,52	2.520,00	0,00	2.520,00	2.507,52	100,0	99,5
613700	Izdatci za tekuće održavanje	1.018.688,71	979.070,00	100.000,00	1.079.070,00	1.019.831,31	100,1	94,5
613800	Izdatci osigur., bank. usluge i usl. platnog prometa	5.830,10	8.460,00	0,00	8.460,00	6.058,86	103,9	71,6
613900	Ugovorene usluge	41.207,29	51.160,00	0,00	51.160,00	36.479,15	88,5	71,3
Ukupan tekući proračun		2.474.877,97	2.567.150,85	87.908,00	2.655.058,85	2.530.140,50	102,2	95,3

Proračun kapitalnih potreba u razdoblju 2019. – 2021. godine

Tablica broj 2

R. b.	Godina	Planirano	Izvršeno do 1. 1. 2021. g.	Izvršeno u 2021. g.	Ukupno izvršeno	Raspoloživo	% izvršenja
0	1	2	3	4	5 (3+4)	6 (2-5)	7
1.	2019.	5.223.499,01	3.897.328,12	1.278.515,96	5.175.844,08	47.654,93	99,1
2.	2020.	12.455.309,19	568.043,99	2.949.367,84	3.517.411,83	8.937.897,36	28,2
3.	2021.	17.673.049,45	0,00	492.886,62	492.886,62	17.180.162,83	2,8
Ukupno		35.351.857,65	4.465.372,11	4.720.770,42	9.186.142,53	26.165.715,12	26,0

Pregled ostvarenih prihoda

Tablica broj 3

Ekon. kod	Vrsta prihoda	Realizirano 2020. g.	Plan 2021. g.	Realizirano 2021. g.	% 5/3	% 5/4
1	2	3	4	5	6	7
722123	Pristojba na zahtjev za izdavanje rješenja (postaja za tehnički pregled vozila)	25,00	0,00	0,00	0,0	0,0
722135	Ostale administrativne pristojbe	795,00	1.240,00	855,00	107,5	69,0
722594	Naknada za formulare koje izdaje Kapetanija (plovidbena dozvola)	2.180,00	1.700,00	2.080,00	95,4	122,4
722595	Naknada za baždarenje čamaca	755,00	450,00	480,00	63,6	106,7
722596	Naknada za preglede čamaca	4.020,00	2.600,00	3.825,70	95,2	147,1
722652	Prihodi od izdavanja licencija za prijevoz osoba i stvari	650,00	1.000,00	1.030,00	158,5	103,0
722655	Prihodi od izvršenih tehničkih pregleda vozila (iznos od 2 % koji uplaćuju postaje tehničkog pregleda)	29.785,26	30.000,00	32.157,96	108,0	107,2
722791	Ostale neplanirane uplate	0,00	0,00	28,95		
732116	Primljene potpore od MZ (udjel u asfaltiranju cesta)	1.500,00	8.000,00	18.491,04	1232,7	231,1

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

UKUPNO	39.710,26	44.990,00	58.948,65	148,4	131,0